

2018

Najaarsnota

VOORWOORD

Wij bieden u hierbij de Najaarsnota 2018 aan. De Najaarsnota heeft als doel u tussentijds te rapporteren over de realisatie en uitvoering van de begroting en geeft de stand van zaken weer met de financiële consequenties voor het lopende begrotingsjaar 2018. Wij richten ons daarbij primair op afwijkingen ten opzichte van de begroting.

De financiële consequenties zo die in beeld gebracht zijn, hebben per saldo een positief effect op de begroting 2018 van € 370.200,--.

Rekening houdend met de toevoegingen aan reserves en voorzieningen van € 241.200,-- is het resultaat van de **Najaarsnota 2018 € 129.000,-- positief**.

Voorgesteld wordt dit bedrag toe te voegen aan de algemene reserve.

In de begroting 2019 zijn de meerjaren financiële consequenties opgenomen voor de periode 2019-2022.

FINANCIEEL

Het geprognosticeerde begrotingsoverschot 2018 bedraagt na verwerking van de voorliggende Najaarsnota € 26.400,-- V en is als volgt opgebouwd:

Saldo primaire begroting 2018:	€	- 235.600,--	V
1 ^e -begrotingswijziging - amendement publicatieborden	€	2.500,--	N
2 ^e -begrotingswijziging - voorjaarsnota	€	335.700,--	N
3 ^e -begrotingswijziging - najaarsnota	€	-129.000,--	V
Saldo begroting 2018 na wijziging:			€ -26.400,-- V

De majeure posten in de Najaarsnota 2018 zijn:

Voordelige financiële gevolgen:

• Eenmalige bate vrijkomen reserves MO/BW	€	140.000,-- *
• Hogere inkomsten baten bouwleges	€	70.000,--
• Lagere uitgaven bijzondere bijstand	€	40.000,--
• Hogere inkomsten begraafplaats - begrafenisrechten	€	30.000,--
• Lagere uitgaven woningaanpassingen	€	30.000,--
• Lagere uitgaven Wmo hulpmiddelen	€	25.000,--
• Bijstelling investeringen	€	123.000,--

Nadelige financiële gevolgen:

• Hogere kosten inhuur en doorontwikkeling organisatie	€	70.000,--
• Per saldo lagere opbrengsten verkoop gronden (baten € 252.000,-- minus afschrijvingskosten boekwaarde € 307.000)	€	55.000,-- *
• Lagere inkomsten OZB niet-woningen	€	48.000,--
• Hogere reparatie- en onderhoudskosten vanwege houtrot	€	30.000,-- *

*De bedragen met een *) worden verrekend met reserves*

Budgetneutrale mutaties

- Kosten uitkeringsadministratie Oldenbroek: deze verschuiven van programma 3.c Financiën naar programma 1.b Werk, voor € 111.000,--.
- BUIG: de gebundelde uitkering neemt met € 86.000,-- toe en derhalve worden ook de lastenbudgetten uitkeringen met hetzelfde bedrag verhoogd.

Decembercirculaire 2017 tot en met septembercirculaire 2018 Sociaal Domein:

De mutatie van de uitkering sociaal domein is per saldo € 101.000,-- positief. De lastenbudgetten Wmo en Jeugd zijn verhoogd met resp. € 37.000,-- en met € 65.000,--. Per saldo zijn de mutaties van de uitkering sociaal domein budgetneutraal.

Decembercirculaire 2017 tot en met septembercirculaire 2018 Algemene uitkering en taakmutaties:

De mutatie van de algemene uitkering is in het totaal € 40.000,-- positief. De lastenbudgetten worden vanwege de onderliggende taken in het totaal met € 18.000,-- verhoogd. Voor 'verkiezingen' met € 4.500,- en voor 'schulden en armoede' met € 13.500,--. Hierdoor nemen de algemene dekkingsmiddelen per saldo met € 22.000,-- toe.

Achtereenvolgens wordt in deze Najaarsnota aandacht besteed aan:

- Voortgangsrapportage 2018
 - A Per programma c.q. paragraaf de relevante mutaties in de exploitatie
 - B Bijstelling ramingen 2018
 - C Investerings
 - D Mutaties van inzetbare reserves en voorzieningen

- Advies

A. RELEVANTE MUTATIES IN DE EXPLOITATIE

Richtlijnen

In overeenstemming met de richtlijnen opgenomen in de 'Routeplanner' Planning en Control cyclus 2018, wordt bij financiële bijstellingen gerapporteerd over (verwachte) afwijkingen (over- en onderschrijdingen) op de oorspronkelijke ramingen van de budgetten groter dan 10% met een minimum van € 10.000,--.

Bijstellingen op de budgetten lager dan dit bedrag zijn bij het onderdeel 'Financiële consequenties' per saldo opgenomen onder de omschrijving: 'totaal budgetaanpassingen < € 10.000,--'.

Leeswijzer: De aanduiding bij een bedrag met een N staat voor 'Nadeel'. Hetzij de lasten stijgen hetzij de baten dalen, met als gevolg een verslechtering van het exploitatieresultaat. Omgekeerd betekent een V een 'Voordeel' waardoor het exploitatieresultaat verbeterd.

1 – SOCIAAL STERK

1a - Opgroeien en ontwikkelen

Decentralisatie Jeugdzorg

- Sociaal Domein Jeugd

Mutaties van de algemene uitkering van het gemeentefonds (baten) worden verwerkt in programma 3.c Financiën. Op programma's wordt de tegenhanger hiervan verwerkt als mutatie in de lasten, budgettair neutraal derhalve.

De uitkering sociaal domein Jeugd neemt toe, waardoor ook de lasten toenemen met € 65.000,-- (N).

- Schoolzwemmen

Voor het schoolzwemmen ligt er vanuit Kracht nog een bezuinigingstaakstelling. Deze bezuiniging is echter niet haalbaar € 7.700,-- (N).

Om het schoolzwemmen voor het primair onderwijs te blijven faciliteren, zoals opgenomen is als doelstelling in de Sportagenda, is het handhaven van het huidige lastenbudget noodzakelijk.

- Onderwijshuisvesting

In de voorjaarsnota is door de raad een krediet afgegeven voor de asbestsanering- en sloopwerkzaamheden van het voormalige schoolgebouw De Noordgouw. Eind augustus is gestart met de werkzaamheden. Deze zullen in 2018 afgerond worden.

In verband met eerdere (ver)bouw op de locatie staat er een boekwaarde van de gebouwen op de balans van ongeveer € 91.000,--. Nu de sloopwerkzaamheden zijn gestart dient er een desinvestering gedaan te worden. De kosten worden gedekt door deze te activeren in de grondwaarde op de balans. Door de desinvestering vallen de geraamde afschrijvingslasten van € 8.800,-- (V) vrij.

<i>Opgroeien en ontwikkelen</i>	2018	2019	2020	2021
Bijstellingen	63.900 N			

1b - Werk

Sociale werkvoorziening

- Sociaal Domein Participatie

Mutaties van de algemene uitkering van het gemeentefonds (baten) worden verwerkt in programma 3.c Financiën. Op programma's wordt de tegenhanger hiervan verwerkt als mutatie in de lasten, budgettair neutraal derhalve.

De uitkering sociaal domein Participatie neemt per saldo af, vanwege een lagere uitkering WSW waardoor de lasten ook afnemen met € 1.000,-- (V).

Uitkeringen

- Uitkeringsadministratie (UA) Oldebroek
Tot en met de primaire begroting 2018 werden de kosten van de UA voor het deel 'W&I en Wmo oud' in programma 3.c Financiën geboekt (product 594003 Stelposten). Door dit lastenbudget te verplaatsen naar programma 1.b Werk (product 560001 Participatiewet) € 111.000,-- (N) wordt recht gedaan aan de functionele kostenindeling. De verschuiving tussen beide programma's is budgetneutraal.
- BUIG
De gebundelde uitkering (*BUIG*) waarmee de uitkeringen in het kader van de Participatiewet worden gefinancierd neemt met € 85.700,-- (V) toe. Derhalve neemt ook het lastenbudget voor het verstrekken van uitkeringen toe met dit bedrag € 85.700,-- (N). Per saldo budgettair neutraal.
Binnen het product Participatiewet wordt € 45.000,-- verschoven van het budget uitkeringen naar loonkostensubsidies. Dit is een administratief technische correctie met een budgettair neutraal karakter.

Inkomensondersteuning

- Bijzondere bijstand
Ter versterking van het gemeentelijke armoede- en schuldenbeleid stelt het kabinet voor drie jaar middelen beschikbaar voor het voorkomen van schulden en de bestrijding van armoede, in het bijzonder onder kinderen. Dit wordt als taakstellend beschouwd, € 14.000,-- (N).
- Bijzondere bijstand
De uitgaven bijzondere bijstand zijn lager dan begroot € 40.000,-- (V).

<i>Werk</i>	2018	2019	2020	2021
Bijstellingen	84.000 N			

1c - Zorg

Collectieve en individuele begeleiding

- Sociaal Domein Wmo
Mutaties van de algemene uitkering van het gemeentefonds (baten) worden verwerkt in programma 3.c Financiën. Op programma's wordt de tegenhanger hiervan verwerkt als mutatie in de lasten, budgettair neutraal derhalve.
De uitkering sociaal domein Wmo neemt toe, waardoor ook de lasten toenemen met € 37.000,-- (N).
- Vrijkomen reserves MO/BW
De vrijkomende bestemmingsreserve MO/BW centrumgemeenteregio Zwolle 2015-2017 wordt in 2018 uitgekeerd aan de regiogemeenten, waaronder Hattem. De uitkering voor de genoemde periode is voor Hattem € 140.000,-- (V). Voorgesteld wordt dit bedrag te doteren aan de reserve Sociaal Domein en later weer in te zetten ten behoeve van investeringen in de lokale sociale infrastructuur voor mensen met psychische en psychosociale kwetsbaarheid. Daarmee wordt de instroom in MO/BW voorkomen, en kunnen mensen ook weer sneller uitstromen naar zelfstandig wonen met ondersteuning uit de lokale Wmo.

In 2019 verwachten we de uitkering betreffende het jaar 2018. De omvang hiervan is nog niet bekend. Nadere informatie volgt in de voorjaarsnota of in de najaarsnota 2019.

- Eigen Bijdrage maatwerkvoorzieningen Wmo
Het is de verwachting dat in 2018 niet het volledig begrote bedrag aan eigen bijdragen zal worden ontvangen. Derhalve wordt het inkomstenbudget met € 17.700,-- (N) naar beneden bijgesteld.
- Woonvoorzieningen
Naar verwachting wordt een bedrag van € 30.000,-- (V) niet uitgegeven in 2018. Deze verwachting is gebaseerd op de aanvragen die tot begin oktober zijn binnengekomen en wat er tot op heden is uitgegeven inzake Wmo-woonvoorzieningen (woning-aanpassingen en verhuiskosten).
- Vervoersvoorzieningen
Naar verwachting wordt een bedrag van € 25.000,-- (V) niet uitgegeven in 2018. Deze verwachting is gebaseerd op de tot 1 oktober verstrekte vervoersvoorzieningen (scootmobielen e.d.) en de verwachtingen voor het vierde kwartaal van 2018.

Zorg	2018	2019	2020	2021
Bijstellingen	-140.300 V			

1d - Welzijn en sport

Sport

- Zwembad en Multifunctioneel centrum De Marke
In de gemeentelijke begroting is voor zowel het Kulturhus (€ 22.000,--) als het zwembad de Marke (€ 8.000,--) een bate opgenomen vanwege 'taakstelling synergievoordelen'.
Voor het zwembad geldt dat ingaande 2018 is uitgegaan van een genormaliseerde begroting van € 415.000,-- zoals opgesteld door onderzoeksbureau Drijver & Partners.
Voor het Mfc is ingaande 2018 de begroting teruggebracht op het niveau van het exploitatietekort van voor de verbouwing tot Kulturhus. Voorgesteld wordt de taakstellingen af te ramen € 30.000 (N).

Welzijn en sport	2018	2019	2020	2021
Bijstellingen	30.000 N			

Raming	Begroting			
	2018	2019	2020	2021
Totaal relevante ontwikkelingen	37.600 N			
Totaal budgetaanpassingen < € 10.000,-- *)	6.000 N			
Dekking onvoorziene uitgaven				
Dekking / verrekening reserves en voorzieningen	140.000 N			
Totaal bijstelling programma 1	192.400 N			

*) In de Voorjaarsnota 2018 heeft de raad € 30.000,-- beschikbaar gesteld voor Samenwerking Noord Veluwe (SNV). Herschikking van taken en al beschikbare budgetten betekent voor programma 1 een aanpassing van de begroting met € 6.000,-- (N).

*2a - Ruimtelijke ontwikkeling***Vergunningverlening en handhaving**

- Bouwleges

Vanwege een aantal grotere bouwprojecten zijn de legesbaten hoger dan begroot € 70.000,-- (V).

- Vergunningverlening en handhaving

Betreft een bijstelling van de bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Noord-Veluwe.

De ODNV heeft de taak om een bijdrage te leveren aan het veilig uitvoeren van sloopwerkzaamheden en risico's voor de leefomgeving beperkt te houden. Door het toegenomen aantal sloopmeldingen komt de beschikbare capaciteit onder druk te staan. Dit gaat ten koste van de uitvoering van deze taak.

Daarom is in het opdrachtgeversoverleg (OGO) van 6 juni 2018 ingestemd met:

- Het uitbreiden van de dienstverlening voor de eindcontrole en het vrije veldtoezicht (en daarmee een stijging van het kengetal voor de verwerking van meldingen)
- Het aanpassen van het proces met betrekking tot bodemadvies
- Het verhogen met de capaciteit naar het aantal ontvangen sloopmeldingen.

Bovenstaande besluiten betekenen dat de formatie in 2018 structureel wordt verhoogd naar 1.200 meldingen. Hiervoor vraagt de ODNV een extra bijdrage van de gemeentelijke partners.

Voor de gemeente Hattem bedraagt de extra bijdrage € 14.300,-- (N).

<i>Ruimtelijke ontwikkeling</i>	2018	2019	2020	2021
Bijstellingen	-55.700 V			

*2b - Economische ontwikkeling***Vastgoed**

- Vastgoed: gronden, gebouwen etc.

In de voorjaarsnota is de opbrengst verkoop gronden verhoogd met € 177.000,- en tegelijkertijd ook de toevoeging aan de algemene reserve.

Bij deze najaarsnota verhogen we nogmaals de opbrengst en de toevoeging aan de algemene reserve, ditmaal met € 252.000,-- (V). We nemen echter ook de boekwaardes van desbetreffende gronden op, voor € 307.000,-- (N). Ook deze worden met de reserve algemeen verrekend.

Per saldo heeft dit geen effect voor het exploitatieresultaat in 2018, maar wel voor de algemene reserve die met € 55.000,-- afneemt bij deze najaarsnota.

- Uitkoopregeling woningen onder hoogspanningsleidingen

In navolging van één woning in mei heeft het College in augustus besloten mee te werken aan het verzoek om uitkoop van nog een tweetal woningen, gelegen onder hoogspanningskabels. Het college onderschrijft een bestaande uitkoopregeling van het Rijk. We willen voor de toekomst zoveel mogelijk voorkomen dat woningen onder een hoogspanningslijn staan. Voor de uitkoop van de woningen vraagt het College de Raad om een krediet van in totaal Euro 750.000. Wanneer de hoogspanningslijnen in stand blijven, worden de kosten die de gemeente maakt voor de uitkoop van deze twee vrijstaande woningen op grond van de regeling 100% vergoed door het Rijk. Voorwaarde is wel dat binnen 5 jaar de woonbestemming er af moet zijn. Stel dat beide percelen vervolgens als kantoor of bedrijfsgrond worden bestemd, dan heeft dit weliswaar een nega-

tieve invloed op de waarde van de percelen, maar feit blijft dat alle aankoopkosten door het Rijk zijn betaald en de gemeente daardoor geen financieel risico loopt.

Economie

- Economische samenwerking regio Zwolle

In de begroting is een stelpost geraamd vooruitlopend op de ontwikkelingen in de regio Zwolle. Doordat de lasten op de betreffende producten zijn geraamd komt de stelpost te vervallen. In het totaal € 23.000,-- (V).

- Project 't Veen

Per 1 juli 2018 is de wet VET (voortgang energietransitie) in werking getreden, feitelijk een wijziging van de Elektriciteitswet en de Gaswet. Eén van de mogelijkheden die deze wetswijziging biedt, is voor gemeenten om in aanmerking te komen voor het ondergronds brengen (verkabelen) van hoogspanningstracés, mits die boven bevolkingskernen lopen, nabij woonbebouwing en minimaal 1.000 meter lang zijn. De kosten van verkabeling worden voor 85% gefinancierd uit de nettarieven; de overige 15% dient de gemeente en/of de provincie te betalen. De verkabeling als ook deze wetswijzigingen heeft een relatie met de ontwikkelingen op 't Veen die tot doel hebben het bedrijventerrein te transformeren naar een gemengd gebied met hoofdfunctie 'wonen'. Het College heeft besloten de minister van EZK te verzoeken het tracégedeelte boven 't Veen aan te wijzen voor verkabeling en aansluitend met TenneT een haalbaarheidsonderzoek te starten naar het voorkeurstracé. Voor het haalbaarheidsonderzoek vraagt het College aan de Raad een voorbereidingskrediet van € 50.000,--. Deze kosten worden door het Rijk voor 85% vergoed bij een positief besluit. Het aanwijzen van dit netgedeelte voor verkabeling heeft als consequentie dat geen gebruik meer gemaakt kan worden van de uitkoopregeling. De gemaakte en dan niet vergoede kosten voor de uitkoop van woningen, worden meegenomen in het kostenverhaal voor het gehele project 't Veen.

<i>Economische ontwikkeling</i>	2018	2019	2020	2021
Bijstellingen	32.000 N			

2c - Fysieke leefomgeving

Begraafplaats

- Baten begraafplaats

Er zijn meer sterfgevallen door de griepperiode in het voorjaar en door de warme zomer. Hierdoor worden hogere inkomsten verwacht € 30.000,-- (V).

Groen, natuur en landschap

- Hondenpoep

Op 1 juli is het nieuwe hondenbeleid ingegaan. De raad heeft hiervoor budget beschikbaar gesteld (maximaal € 32.500,--). Voor extra toezicht en verbruiksmaterialen is in 2018 € 10.000,-- (N) nodig.

- Onderzoek integratie buitendienst / Wsw

Het onderzoek is nog gaande. Voor externe begeleiding is € 10.000,-- (N) nodig.

<i>Fysieke leefomgeving</i>	2018	2019	2020	2021
Bijstellingen	-10.000 V			

Raming	Begroting			
	2018	2019	2020	2021
Totaal relevante ontwikkelingen	-33.700 V			
Totaal budgetaanpassingen < € 10.000,-- *)	6.000 N			
Kapitaallasten				
Dekking onvoorziene uitgaven				
Dekking / verrekening reserves	-55.000 V			
Totaal bijstelling programma 2	-82.700 V			

*) In de Voorjaarsnota 2018 heeft de raad € 30.000,-- beschikbaar gesteld voor Samenwerking Noord Veluwe (SNV). Herschikking van taken en al beschikbare budgetten betekent voor programma 2 een aanpassing van de begroting met € 6.000,-- (N).

3 –BESTUREN EN ORGANISEREN

3a – Netwerken en besturen

Externe betrekkingen

- Samenwerking Noord Veluwe (SNV), Human Capital Agenda (HCA) en VNG GGU Fonds

In de begroting is een stelpost geraamd voor samenwerkingen. De stelpost komt te vervallen € 30.000,-- (V) en wordt ingezet voor HCA € 22.000,-- (N) en SNV € 5.000,-- (N).

Ten tijde van de voorjaarsnota waren er facturen ontvangen van de VNG vanwege de kosten voor het GGU fonds. De lasten zijn daarom bijgeraamd. Nadien heeft de VNG deze facturen gecorrigeerd en daarom wordt het budget weer deels afgeraamd € 19.000,-- (V).

Een deel van het voordeel wordt ingezet voor het project 'Bereikbaarheid A28' waarvan Hattem de gastheergemeente is. De lasten € 76.000,-- (N) en de baten (aan deelnemende gemeente door te belasten kosten) € 71.000,-- (V) worden geraamd. Het Hattems aandeel in de bereikbaarheid A28 bedraagt per saldo € 5.000,--.

<i>Netwerken en besturen</i>	2018	2019	2020	2021
Bijstellingen	-5.500 V			

Belastingen en heffingen

- Onroerendzaakbelasting (OZB)
De OZB op niet-woningen is lager dan begroot € 48.000,-- (N). Want, ten tijde van de bepaling van het tarief zijn de WOZ-waarden nog niet definitief bekend. Daarnaast is er sprake van niet vooraf ingeschatte leegstand.
- Toeristenbelasting
De opbrengst toeristenbelasting is hoger dan begroot € 12.900,-- (V).
- Waardebepaling onroerende zaken
Het budget wordt bijgesteld met € 20.000,-- (N) vanwege extra kosten meetronden (€ 10.000,--), cyclorama's (€ 2.000,--) en extra werkzaamheden optimalisatie (€ 8.000,--).

3c - Financiën

Algemene baten en lasten

- Uitkeringsadministratie (UA) Oldebroek
Tot en met de primaire begroting 2018 werden de kosten van de UA voor het deel 'W&I en Wmo oud' in programma 3.c Financiën geboekt (product 594003

Stelposten). Dit lastenbudget wordt verplaatst € 111.000,-- (V) naar programma 1.b Werk (product 560001 Participatiewet) waardoor recht wordt gedaan aan de functionele kostenindeling. De verschuiving tussen beide programma's is budgetneutraal.

Investeringsen

- Investeringsen

Ingaande het begrotingsjaar 2017 worden de kapitaallasten van de investeringen op grond van gewijzigde wet en regelegeving (BBV) rechtstreeks verantwoord op de desbetreffende beleidsvelden. Bij de Najaarsnota wordt de voortgang op de voor 2018 op grond van het Meerjareninvesteringsprogramma geautoriseerde kredieten in beeld gebracht. Met een aantal investeringen is in 2018 nog niet gestart waardoor de geraamde afschrijvingslasten eenmalig vrijvallen. Het totaal aan geautoriseerde kredieten bedraagt € 3,5 miljoen. De vrijvallende afschrijvingslasten bedragen € 123.000,-- (V).

Belangrijkste nog niet gestarte kredieten zijn:

- Reconstructie parallelweg Geldersedijk, Kleine gracht, Nieuwstad
- Reconstructie Zuiderzeestraatweg
- Herinrichting Binnenstad Fase II/III
- Uitvoeringsprogramma GVVP

Algemene uitkering

- Gemeentefonds

De mutaties vanuit de circulaire Gemeentefonds van december 2017 tot en met september 2018 zijn:

- Algemene Uitkering € 40.000,-- (V)
De lastenbudgetten 'verkiezingen' voor € 4.500,-- en 'schulden en armoede' voor € 13.500,-- zijn verhoogd. Hierdoor nemen de algemene dekkingmiddelen per saldo met € 22.000,-- toe.
- Uitkeringen Sociaal Domein € 101.000,-- (V)
De lastenbudgetten 'Wmo' voor € 37.000,-- en 'Jeugd' voor € 65.000,-- zijn verhoogd en het lastenbudget 'Participatie' is met € 1.000,-- verlaagd. Per saldo budgettair neutraal.

Reserves

- Reserves

De mutaties in reserves en voorzieningen hebben betrekking op de volgende budgetten:

Algemene reserve vrij aanwendbaar:

- Verkoopopbrengst percelen gemeentegrond € 252.000,-- (V)
- Afschrijvingskosten percelen gemeentegrond € 307.000,-- (N)

Reserve sociaal domein

- Vrijkomen reserves MO/BW € 140.000,-- (V)

Reserve onderhoud gebouwen

- Houtrot € 30.000,-- (N)

Reserve ICT (nieuw)

- Product- en tariefstructuur € 186.200,-- (V)

Per saldo wordt een bedrag van € 241.200,-- aan reserves en voorzieningen toegevoegd.

<i>Financiën</i>	2018	2019	2020	2021
Bijstellingen	-319.900 V			
Reserveringen	-55.000 V			

3d - Gemeentelijke organisatie

Bedrijfsinformatie

- Technische infrastructuur (ICT)

Wij zijn blij dat we de discussie over de vermeende nieuwe product- en tarieven structuur voor software kunnen afsluiten.

Vanaf 2015 hebben we rekening gehouden met het financiële risico dat het geschil niet zou kunnen worden opgelost. Het bedrag dat hiervoor in de periode 2015 - 2017 is gereserveerd, valt nu vrij; € 186.200,-- (V). We hechten er aan om dit resultaat te oormerken door een reserve voor ICT in te stellen. In de begroting 2019 zijn bedragen opgenomen voor de verdere ontwikkeling van Informatisering en Automatisering (I&A). Ook voor de jaren daarna zal de financiële impact van bedrijfszekere en veilige I&A zorgen voor structureel toenemende kosten. De vorming van een (relatief beperkte) reserve ICT stelt ons in staat om deze kosten enigszins op te vangen. In de reguliere P&C rapportages zullen de verrekeningen met deze reserve aan u worden gerapporteerd.

<i>Gemeentelijke organisatie</i>	2018	2019	2020	2021
Bijstellingen	-186.200 V			
Reserveringen	186.200 N			

Raming	Begroting			
	2018	2019	2020	2021
Totaal relevante ontwikkelingen	-511.600 V			
Totaal budgetaanpassingen < € 10.000,--				
Kapitaallasten				
Dekking / verrekening reserves & voorzieningen	186.200 N			
Totaal bijstelling programma 3	-325.400 V			

4 –BEDRIJFSVOERING EN OVERHEAD

4a – Kapitaallasten

Kapitaallasten (rente)

- Rente kasgeldleningen

Het financieringstekort waar in de begroting van werd uitgegaan doet zich in werkelijkheid niet voor. Onder andere door een lager bedrag aan leningen in relatie tot investeringen. Hierdoor zijn er geen rentelasten ad € 21.700,-- (V).

<i>Kapitaallasten</i>	2018	2019	2020	2021
Bijstellingen	-21.700 V			

4b – Bedrijfsinformatie

Personeel• Inhuur*Zaakgericht werken*

De doorontwikkeling van de organisatie heeft een stevige impuls gekregen met het zaakgericht werken. Het team Digitale Informatievoorziening (DIV) is nauw betrokken bij voorbereidingen op de invoering van het nieuwe systeem én de rolverandering binnen het eigen werk. Om te ontwikkelen en gelijktijdig de productie op een aanvaardbaar niveau te houden, is extra capaciteit ingehuurd.

Financial advies

De vraag naar financial advies en ondersteuning is toegenomen. Deze vraag kon/kan met de bestaande formatie niet worden opgevangen. Om die reden is extra capaciteit ingehuurd.

De bijstelling bedraagt totaal € 70.000,-- (N).

• Overige personeelsaangelegenheden

Extra kosten € 11.000,--(N) in verband met een aantal moeilijk te vervullen vacatures waarbij werving- en selectieprocedures buiten de Talentenregio zijn gestart.

Extra kosten € 17.000,-- (N) als gevolg van de 0,6 formatieuitbeding bij het college.

<i>Bedrijfsinformatie</i>	2018	2019	2020	2021
Bijstellingen	98.000 N			

4c – Facilitaire zaken

Huisvesting en werkplek• Beveiliging

Bij het opstellen van de begroting 2018 zijn de reguliere I-Dienst budgetten ingetrokken en vervangen door de bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling I-Dienst. Abusievelijk is hierbij ook het budget afgeraamd van de gemeentelijke interne beveiligingskosten ten behoeve van de fysieke dienstverlening. Bijstelling bedraagt € 19.200 (N)

• Houtrot

Bij onderhouds- en herstelwerkzaamheden is vastgesteld dat het er meer houtrot is dan verwacht € 30.000,-- (N). Deze kosten worden gedekt uit de reserve onderhoud gebouwen.

<i>Facilitaire zaken</i>	2018	2019	2020	2021
Bijstellingen	49.200 N			

Raming	Begroting			
	2018	2019	2020	2021
Totaal relevante ontwikkelingen	125.500 N			
Totaal budgetaanpassingen < € 10.000,--				
Kapitaallasten				
Dekking onvoorzien uitgaven				
Dekking / verrekening reserves	-30.000 V			
Totaal bijstelling programma 4	95.500 N			

B. BIJSTELLING RAMINGEN 2018 e.v.

In onderstaande tabel is de situatie na de vaststelling van de Voorjaarsnota en de in de Najaarsnota opgenomen bijstellingsmaatregelen 2018 e.v. weergegeven.

Raming <i>(+ is voordeel, - is nadeel)</i>	2018
Saldo begroting 2018 na voorjaarsnota	-102.600
Recapitulatie mutaties:	
P1 - Sociaal sterk	
1a - opgroeien en ontwikkelen	-63.900
1b - werk	-84.000
1c - zorg	140.300
1d - welzijn en sport	-30.000
P2 - Wonen, werken en recreëren	
2a - ruimtelijke ontwikkeling	55.700
2b - economische ontwikkeling	-32.000
2c - fysieke leefomgeving	10.000
P3 - Besturen en organiseren	
3a - netwerken en besturen	5.500
3b - dienstverlening	0
3c - financiën	319.900
3d - gemeentelijke organisatie	186.200
P4 - Bedrijfsvoering	
4a - kapitaallasten	21.700
4b - bedrijfsinformatie	-98.000
4c - facilitaire zaken	-49.200
Investerings (kapitaallasten)	0
Totaal budgetaanpassingen < € 10.000,--	-12.000
Baten exploitatie	370.200
Totaal dekkingsmiddelen onvoorziene uitgaven	0
Totaal dekkingsmiddelen verrekening reserves en voorzieningen <i>(toevoeging is een last)</i>	-241.200
Saldo exploitatie bijstellingen	129.000
Saldo begroting 2018	26.400

C. INVESTERINGEN

	<u>Oud</u>	<u>Mutatie</u>	<u>Nieuw</u>
Aankoop tweetal woningen 't Veen	350.000	750.000	1.100.000
Haalbaarheidsonderzoek verkabeling 't Veen	-	50.000	50.000

D. MUTATIES INZETBARE RESERVES EN VOORZIENINGENToevoegingen

▪ Reserve sociaal domein		€ 140.000,--
○ Vrijgekomen middelen MO/BW	€ 140.000,--	
▪ Reserve ICT		€ 186.200,--
○ Product- en tariefstructuur	€ 186.200,--	

Onttrekkingen

▪ Algemene reserve		€ 55.000,--
○ Verkopen diverse percelen grond	€ 55.000,--	
▪ Reserve onderhoud gebouwen		€ 30.000,--
○ Reparatie en onderhoud vanwege houtrot	€ 30.000,--	

Totaal mutaties reserves en voorzieningen		€ 241.200,--
		=====

Toevoegingen

▪ Algemene reserve		€ 129.000,--
○ Saldo najaarsnota 2018	€ 129.000,--	

ADVIES

Samenvattend adviseren wij u om:

- een bestemmingsreserve ICT in te stellen
- de voortgangsrapportage "Najaarsnota 2018" vast te stellen
- het incidentele positieve saldo over het begrotingsjaar 2018 te verrekenen met de algemene reserve

Oktober 2018

Het college van burgemeester en wethouders van Hattem,

de secretaris,

de burgemeester,